

20151123420

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 47 став 1 точка 6, а во врска со член 25 став 4 од Законот за Народната банка на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 158/10, 123/12 и 43/14), Советот на Народната банка на Република Македонија донесе

ОДЛУКА ЗА УСЛОВИТЕ И НАЧИНОТ ЗА СНАБДУВАЊЕ СО КНИЖНИ И КОВАНИ ПАРИ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

1. Народната банка на Република Македонија (во натамошниот текст: Народната банка) е одговорна за снабдување со книжни и ковани пари (во натамошниот текст: готовина), коишто се законско средство за плаќање во Република Македонија.

2. Снабдувањето со готовина се врши преку подигање книжни и ковани пари од Народната банка, нивна обработка, пакување, транспорт до корисници и враќање на готовината во Народната банка од страна на банките и друштвата за снабдување со готовина (во натамошниот текст: центри за готовина).

3. Банки коишто вршат активности на снабдување со готовина се правни лица кои се основани и работат согласно со Законот за банките („Службен весник на Република Македонија“ бр. 67/07, 90/09, 67/10, 26/13 и 15/15).

4. Центрите за готовина се трговски друштва кои се регистрирани во регистарот на трговски друштва, кои ги исполнуваат условите за вршење снабдување со готовина предвидени со оваа одлука и кои со Народната банка ќе склучат договор за снабдување со готовина.

II. УСЛОВИ ЗА СНАБДУВАЊЕ СО ГОТОВИНА

5. За вршење снабдување со готовина, банките и центрите за готовина треба да ги исполнуваат следниве услови:

- во деловните простории да имаат трезор и/или каси;
- трезорот и касата да бидат лесно пристапни за безбедносни единици во случај на закана за безбедноста, или пак во случај на пожар или друга елементарна непогода;
- обработката на готовината да се врши во посебна просторија, која од останатиот деловен простор мора да биде одвоена со прегради од цврст и полн материјал и со врата која се заклучува;
- просторијата во која се врши обработката на готовината да се наоѓа во простор во кој движењето е ограничено и во кој постои постојана контрола на пристапот, како и да биде обезбедена со сигурносни системи и мерки за заштита кои подразбираат непрекинат видео-надзор со запис, алармни системи, сензори за благовремена дојава на пожар и систем за контрола на пристапот;
- деноноќно физичко обезбедување на просторијата во која се врши обработката на готовината;
- донесена политика за сигурност на информацискиот систем, која треба најмалку да содржи: одредби за противпожарен, противпровален и систем за превенција од кражба, како и стратегија за заштита на податоците согласно со законските одредби;

- донесен правилник за работа кој задолжително треба да ги содржи организациската поставеност, пишана процедура и образложение на кој начин ќе се извршува услугата, начин на контролирање на ризиците во работењето, начин на воспоставување системи за внатрешна контрола, постоење организациски, технички и безбедносни стандарди за успешно и сигурно извршување на услугата;

- донесена програма за спречување перење пари и финансирање на тероризмот којашто треба да биде одобрена од Управата за финансиско разузнавање;

- одговорното лице и вработените од организациската единица која ги врши работите на снабдувањето со готовина да не се осудувани со правосилна судска пресуда за кривично дело, освен за кривично дело загрозување на безбедноста на сообраќајот сторено од небрежност, или против нив да не се води кривична постапка за кривично дело за кое се гонат по службена должност.

Под „трезор“ во смисла на оваа точка се подразбира: специјална просторија изградена од челик, бетон или друг цврст материјал, со трезорска врата со најмалку две брави со различни клучеви, од кои секој има најмалку еден резервен клуч;

Под „каса“ во смисла на оваа точка се подразбира: простор заштитен од кражби, чиј најмалку еден внатрешен ѕид има должина до еден метар, изграден од челик или друг цврст материјал, со врата со најмалку две брави со клучеви, од кои секој има најмалку еден резервен клуч;

Под „клуч“ во смисла на оваа точка се подразбира и шифра.

6. Народната банка, склучува договор за снабдување со готовина со центрите за готовина кои, покрај условите пропишани во точката 5 од оваа одлука, ги исполнуваат и следниве услови:

- се основани со капитал од 1.230.000,00 денари;
- против правното лице не е поведена стечајна или ликвидациска постапка;
- вршат редовно плаќање на даноците и придонесите во Управата за јавни приходи;
- основачите на центрите за готовина да не се осудувани со правосилна судска пресуда за кривично дело, освен за кривично дело загрозување на безбедноста на сообраќајот сторено од небрежност, или против нив да не се води кривична постапка за кривично дело за кое се гонат по службена должност.

Центрите за готовина се должни да ги исполнат наведените услови пред потпишувањето на договорот за снабдување со готовина со Народната банка.

III. НАЧИН НА СНАБДУВАЊЕ СО ГОТОВИНА

7. Банките коишто подигаат готовина од Народната банка уплатуваат средства од својата сметка преку Македонскиот интербанкарски платен систем (во понатамошниот текст: МИПС) на посебна сметка кај Народната банка во оној износ што сакаат да го подигнат.

Банките коишто враќаат готовина, за износот на вратената готовина примаат уплата преку МИПС на своите сметки од Народната банка.

Центрите за готовина уплатата и приемот на средствата во случаите од став 1 и 2 на оваа точка го вршат преку своите сметки во банка.

8. Во случај на поведување стечајна и/или ликвидациска постапка во центрите за готовина, Народната банка ја повлекува подигнатата готовина, а на сметката на центрите за готовина во стечај односно ликвидација, уплаќа сума на пари во висина на износот на подигнатата готовина.

IV. КОНТРОЛА

9. Народната банка врши контрола на исполнувањето на условите од точка 5 од оваа одлука.

V. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

10. Гувернерот на Народната банка донесува Упатство за утврдување на начинот и постапката на снабдување со книжни и ковани пари.

11. Банките се должни да се усогласат со условите пропишани во точката 5 од оваа одлука во рок од една година од денот на влегувањето во сила на оваа Одлука.

12. Со влегувањето во сила на оваа Одлука, престанува да важи Одлуката за снабдување на банките со книжни и ковани пари („Службен весник на Република Македонија“ бр.60/11).

13. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

О. бр. 02-15/VIII-3/2015
25 јуни 2015 година
Скопје

Гувернер
и претседавач на Советот
на Народната банка на
Република Македонија,
Димитар Богов, с.р.